

Република Србија
ВИШЕ ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО
У БЕОГРАДУ
А бр. 685/23
Дана: 27.06.2023. године
Београд

ВИСОКИ САВЕТ ТУЖИЛАШТВА
ЕТИЧКОМ ОДБОРУ

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ДАВАЊЕ МИШЉЕЊА

У вези са поступањем :

Горана Илића, Јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва

- због тога што је дана 26.06.2023. године, у оквиру интервјуа под насловом "Измене устава и закона пробудиле тужилаштво из коме", који је дао листу "Политика", између осталог, изјавио :

- да се актом о промени Устава, који је прошле године потврђен на референдуму, као и недавним усвајањем Закона о јавном тужилаштву, јавно тужилаштво пробудило из седмодеценијске нормативне коме
- да се може рећи да је и недавна "побуна" у Вишем јавном тужилаштву у Београду доказ су измене Устава и закона пробудила тужилаштво из коме
- да је верује да је најава нових законских решења, која пружају бољу заштиту јавних тужилаца допринела да се тужитељке из тог тужилаштва супротставе злоупотреби хијерархије
- да није имао илузију да ће јавно тужилаштво Србије одмах најави измене Устава и доношења тужилачких закона постати самостално и одговорно
- да је очекивано било да примене иду постепено, да доприносе стварању другачије правне културе у јавном тужилаштву и да коначан резултат буде да се људи у јавном тужилаштву охрабре да раде свој посао у јавном интересу и без зебије
- да прве вести и раду Високог савета тужилаштва говоре да нема основа ни за тај опрезни оптимизам

- да је утисак да је све исто као и пре уставних и законских промена, да се у Високом савету тужилаштва одлуке доносе дириговано уместо да буду плод дебате и сучељавања различитих мишљења
- да посредно закључује да се одлуке доносе дириговано, али и на основу садржине одлука
- да је из садржине одлука о избору које је доносио Високи савет тужилаштва јасно да свако ко није по вољи једне особе из јавног тужилаштва нема шансе да буде изабран

чиме је поступио супротно етичком начелу "Лични интегритет" прописаном у тачки 8 став 1 Етичког кодекса јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Републике Србије, које налаже да су јавни тужилац и заменик јавног тужиоца дужни да се у вршењу функције и у приватном животу уздрже од сваког понашања које би могло да наруши част и углед јавнотужилачке функције, као и поверење јавности у рад јавног тужилаштва.

- доказ – извршити увид у спорни текст, штампан у прилогу

У вези са напред наведеним, указујем Етичком одбору да је Горан Илић изјаву дао врло угледном и читаном штампаном медију и то у својству носиоца јавнотужилачке функције у хијерархијски највишем тужилаштву у Републици Србији, те остављам Етичком одбору на оцену да ли се у конкретном случају, имајући у виду напред наведене околности, евентуално ради и о значајном кршењу Етичког кодекса, што би повлачио дисциплинску одговорност.

Имајући у виду да се у прилогу дописа налази фотокопија предметног текста, односно да ће Етички обор имати прилику да се лично увери у тврђње које су изнете у њему, те да исте оцени кроз призму Етичког кодекса, не сматрам потребним да посебно образлажем поднету иницијативу, налазећи да је сам текст доволјан за доношење мишљења Етичког одбора да ли се ради о понашању које би могло да наруши част и углед јавнотужилачке функције, као и поверење јавности у рад јавног тужилаштва, односно да ли се ради о кршењу или значајнијем кршењу Етичког кодекса.

У вези са напред наведеним, дозволите да укажем само на одређене појединости предметне изјаве.

Сматрам да је са становишта Етичког кодекса апсолутно недопустива тврдња Горана Илића да се јавнотужилачка организација налази у било каквој врсти коме више деценија, укључујући нормативну, те да се тек са усвајањем измена Устава и пратећих закона, тужилаштво пробудило из исте.

Тврдња се не односи само на тужилачку организацију, већ и на носиоце јавнотужилачке функције, обзиром да Горан Илић "буђење из коме" у даљем тексту доводи у везу са недавним поступцима тада заменика јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Београду.

Горан Илић надаље експлицитно говори о "побуни" у Вишем јавном тужилаштву, додајући да је његово веровање да су измене Устава и закона допринеле да се тужитељке супротставе злоупотреби хијерархије, иако је, имајући у виду своју позицију у јавном тужилаштву, као и чињеницу да се оглашавао у вези са дешавањима у Вишем јавном тужилаштву у Београду, свакако морао бити упознат са одлуком Повереника за самосталност ДВТ (сада ВСТ) ПС 4/23 од 04.04.2023. године.

Самим тим, оцена да се ради о "побуни" и да исту доводи у везу са злоутребом хијерархије, иако је Повереник недосмислено утврдио да злоупотребе хијерархије није било, додатно говори у прилог тези да се ради о понашању Горана Илића усмереним да наруши част и углед јавнотужилачке функције и поверење јавности у рад јавног тужилаштва, обзиром да без икаквог основа у јавности потенцира да се ради о својеврсној побуни у тужилаштву и то због наводне злоупотребе хијаархијских овлашћења.

Цитирана тврдња Горана Илића да није имао илузију да ће јавно тужилаштво Србије одмах након измена Устава и доношења тужилачких закона постати самостално и одговорно, такође говори у прилог тези да се јавности свесно пласирају поруке које нарушавају част и углед јавнотужилачке функције и поверење јавности у рад јавног тужилаштва, обзиром да је апослутно незамисливо да тужилац који је радио на изменама устава и закона не зна да је тужилаштво било самостално и одговорно и пре 2022. године. У том смислу, ако за тиме уопште има потребе, упућујем Етички одбор да изврши увид у претходна уставна и законска решења.

О томе говори и јавно заговарање тезе да ће коначни резултат промена бити да се људи у јавном тужилаштву охрабре да раде свој посао у јавном интересу и без зебње, чиме се недвосмислено шаље порука јавности да исти ти људи данас плаше да раде свој посао у јавном интересу, па их је потребно охрабрити, односно да у њима данас постоји зебња, што су паушалне и недоказане тврдње, које код грађана искључиво могу да наруше част и углед јавнотужилачке функције, односно поверење јавности у рад јавног тужилаштва. Наиме, свесно повезивање посла у јавном тужилаштву са зебњом, страхом, потребом да се људи охрабре да раде у јавном интересу и сличним конотацијама, апослутно су подобне искључиво и само да наруше част и углед функције, те поверење грађана у рад наводно застрашених људи. Овде посебно напомињем да је Горан Илић доскора био Повереник за самосталност ДВТ (доказ – неспорно, сајт ВСТ), те да је имао могућност да прецизно укаже на број захтева за заштиту од недозвољеног утицаја поднетих од стране носилаца јавнотужилачке функције или да сублимира своја искуства као некадашњи Повереник, уместо чега је изабрао да изађе у јавност са паушалним тврдњама без јасних основа.

Напослетку, морам да укажем да ни Високи савет тужилаштва (ВСТ), као уставни јемац самосталности јавног тужилаштва, није поштеђен оптужби у

предметној изјави о суштинским променама у тужилаштву. У том смислу, изјаве Горана Илића да "прве вести и раду Високог савета тужилаштва говоре да нема основа ни за тај опрезни оптимизам...да је утисак да је све исто као и пре уставних и законских промена, да се у Високом савету тужилаштва одлуке доносе дириговано уместо да буду плод дебате и сучељавања различитих мишљења...да посредно закључује да се одлуке доносе дириговано, али и на основу садржине одлука...да је из садржине одлука о избору које је доносио Високи савет тужилаштва јасно да свако ко није по вољи једне особе из јавног тужилаштва нема шансе да буде изабран", сматрам да представљају понашање којим се нарушава част и углед јавнотужилачке функције и поверење јавности у рад јавног тужилаштва. Ово нарочито у светлу сасвим другачије улоге Високог савета тужилаштва и његове потпуне одговорности за избор и напредовање носилаца јавнотужилачке функције. Другим речима, ако Савет доноси одлуке дириговано и уколико избор зависи од воље једне особе из јавног тужилаштва, како то у тексту наводи Горан Илић, јасно је да се јавности шаље порука да Савет не ради на основу својих уставних и законских овлашћења и тиме се доводе у питање све његове одлуке, укључујући оне о избору и напредовању, што код грађана може искључиво да умањи поверење у рад тако изабраних јавних тужилаца и самог јавног тужилаштва, при чему се свакако нарушава и част и углед јавнотужилачке функције.

Имајући у виду предметне изјаве Горана Илића, као и доказ достављен уз иницијативу, предлажем да Етички одбор поступи у складу са својим овлашћењима, те донесе мишљење о томе да ли је понашање Горана Илића на које се иницијатива односи у складу са Етичким кодексом.

